

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: **Ryszard Tetzlaff**

Protokolant: **Tomasz Skowroński**

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu **4 lipca 2025 r.** przez wykonawcę: **Deco Cleanenergy Sp. z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec** w postępowaniu prowadzonym przez **Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław**

orzeka:

1. Uwzględnia częściowo odwołanie w zakresie zarzutu naruszenia przez Zamawiającego: **Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław** art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp oraz art. 224 ust. 5 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez **MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa, Włochy 52, 26-006 Nowa Słupia** w sytuacji gdy: wykonawca złożył nierzetelne, ogólnikowe wyjaśnienia ceny, nie przedstawił dowodów uzasadniających podniesione przez siebie twierdzenia w zakresie ceny, tym samym nie wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia a w konsekwencji należy uznać, że złożone wyjaśnienia nie uzasadniają ceny wskazanej w ofercie; cena oferty jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia, a w konsekwencji art. 16 pkt 1 Pzp w zw. z art. 239 Pzp, przez prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co przejawiało się wyborem jako najkorzystniejszej oferty podlegającej odrzuceniu, która to oferta zawierała rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia i nakazuje Zamawiającemu: **Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław** unieważnienie czynności z 30.06.2025 r. wyboru oferty najkorzystniejszej i nakazuje powtórzenie czynności badania i oceny ofert, w ramach której nakazuje Zamawiającemu odrzucenie oferty **MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa, Włochy 52, 26-006 Nowa Słupia** na podstawie art. 224 ust. 6 w związku z art. 226 ust.1 pkt 8 oraz art. 224 ust. 5 ustawy Prawa zamówień publicznych z uwagi na potwierdzenie się wskazanego wyżej zarzutu odwołania.

2. W pozostałym zakresie oddala odwołanie.

3. kosztami postępowania obciąża **Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław** w części 1/2 oraz **Deco Cleanenergy Sp. z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec** w części 1/2 i

3.1. zalicza na poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **10 000, 00 zł** (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) wniesioną przez wykonawcę **Deco Cleanenergy Sp.z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec** tytułem uiszczzonego wpisu, kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez **Deco Cleanenergy Sp.z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec** tytułem wynagrodzenia pełnomocnika Odwołującego, jak i kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez **Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław** tytułem wydatków pełnomocnika Zamawiającego, jak i kwotę **910 zł 80 gr** (słownie: dziewięćset dziesięć złotych osiemdziesiąt groszy) poniesioną przez **Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław** tytułem kosztów dojazdu na rozprawę;

3.2. zasądza od **Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław**na rzecz **Deco Cleanenergy Sp. z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec** kwotę **4.544,60 zł** (słownie: cztery tysiące pięćset czterdzieści cztery złotych sześćdziesiąt groszy) stanowiącą należną część kosztów postępowania odwoławczego poniesionych przez Odwołującego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do **Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych**.

Przewodniczący:

.....

Sygn. akt KIO 2759/25

Uzasadnienie

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji dla zadania polegającego na przebudowie instalacji gazu celem podłączenia dwóch gazowych kotłów kondensacyjnych oraz montaż powietrznych pomp ciepła „Modernizacja kotłowni gazowej z zastosowaniem OZE dla budynku Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania we Wrocławiu”, Numer planu postępowania w BZP: 2025/BZP 00034610/02/P, opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych: 2025/BZP 00246284/01 z 23.05.2025 r. przez: Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, ul. Lekcyjna 29, 51 – 169 Wrocław zwany dalej: „Zamawiającym”. Do ww.

postępowania o udzielenie zamówienia zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), zwana dalej: „Pzp” albo „PZP”.

W dniu 30.06.2025 r. (za pośrednictwem formularzy do komunikacji dostępnych w zakładce „Formularze” na Platformie e-zamówienia oraz informację o wyborze najkorzystniejszej oferty udostępniono na stronie prowadzonego postępowania na ww. Platformie <https://ezamowienia.gov.pl/mp-client/search/list/ocds-148610-93f06f29-2ed1-4605-a04c-2d946a46ee53>) Zamawiający poinformował o wyborze oferty najkorzystniejszej - MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa, Włochy 53, 26-006 Nowa Słupia dalej: „MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa albo „M.C. sp. k.”. Drugą pozycję w rankingu złożonych ofert zajęło Deco Cleanenergy Sp. z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec zwany dalej: „Deco Cleanenergy Sp. z o.o.” albo „Odwolującym”.

Dnia 04.07.2025 r. (wpływ do Prezesa KIO w wersji elektronicznej podpisane podpisem cyfrowym za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej - ePUAP) odwołanie względem czynności z 30.06.2025 r. złożyła Deco Cleanenergy Sp. z o.o., ul. Parkowa 11, 55 – 095 Siedlec. Niniejszym wnosil odwołanie od niezgodnych z przepisami Pzp czynności i zaniechania dokonania czynności przez Zamawiającego w postępowaniu, w postaci:

1. zaniechania odrzucenia oferty M.C. sp. k. jako złożonej przez Wykonawcę który nie wykazał w sposób prawidłowy spełniania warunków udziału w postępowaniu,
2. dokonania wyboru oferty M.C. sp. k. mimo, że wykonawca ten podlega odrzuceniu,
3. zaniechania niezwłocznego udostępnienia Odwołującemu wszystkich wnioskowanych przez niego dokumentów złożonych przez wykonawcę, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza i udostępnienie dokumentów w dniu 03.07.2025 r., co uniemożliwia Odwołującemu rzetelną weryfikację prawidłowości działań Zamawiającego w postępowaniu względem oferty tego wykonawcy i skorzystanie z przysługujących mu na mocy ustawy środków ochrony prawnej

Czynnościom Zamawiającego zarzucił naruszenie:

- 1) art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp oraz art. 224 ust. 5 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę M.C. sp. k. w sytuacji gdy: wykonawca złożył nierzetelne, ogólnikowe wyjaśnienia ceny, nie przedstawił dowodów uzasadniających podniesione przez siebie twierdzenia w zakresie ceny, tym samym nie wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia a w konsekwencji należy uznać, że złożone wyjaśnienia nie uzasadniają ceny wskazanej w ofercie; cena oferty jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia;
- 2) art. 16 pkt 1 Pzp w zw. z art. 239 Pzp, przez prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co przejawilo się wyborem jako najkorzystniejszej oferty podlegającej odrzuceniu, która to oferta zawierała rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.
- 3) art. 74 ust. 2 pkt 1) Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 2) Pzp w zw. z art. 18 ust. 1 Pzp j w zw. z § 5 ust. Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, poprzez zaniechanie niezwłocznego udostępnienia Odwołującemu wszystkich wnioskowanych przez niego dokumentów oraz art. 239 Pzp poprzez wybór oferty najkorzystniejszej w sytuacji a. pozbawienia Odwołującego możliwość ci weryfikacji prawidłowości działań Zamawiającego będących podstawą tej czynność w związku ze zwłoką w udostępnieniu dokumentacji, b. gdy oferta ta podlegała odrzuceniu.

ŻĄDAJĄC:

1. uwzględnienie odwołania w całości,
2. nakazanie Zamawiającemu:
  - 1) unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej,
  - 2) ponowienie procedury badania i oceny ofert, 3) odrzucenie oferty M.C. sp.k.

Ponadto, wnosil o:

- I. orzeczenie od Zamawiającego na rzecz Odwołującego uzasadnionych kosztów postępowania odwoławczego, obejmujących w szczególności koszt wpisu oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3.600 złotych, oraz ewentualnego dalszego spisu kosztów,
- II. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów w odwołaniu powołanych, znajdujących się w posiadaniu i przekazanych przez Zamawiającego, na okoliczności wskazane w uzasadnieniu,
- III. zobowiązanie Zamawiającego do załączenia dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia, którego dotyczy odwołanie.
- IV. zobowiązanie Zamawiającego do złożenia pisemnej odpowiedzi na odwołanie.

Po przeprowadzeniu postępowania, Zamawiający w dniu 30.06.2025 r. opublikował informację o wyborze oferty najkorzystniejszej, wskazując jako taką ofertę złożoną przez M.C. sp. k. Tego samego dnia Odwołujący zwrócił się do Zamawiającego o przekazanie dokumentów dotyczących wykonawcy. Dokumenty zostały przekazane dopiero 3.07.2025 r. Zamawiający w dniu 09.06.2025 r. zwrócił się o wyjaśnienie rażąco niskiej ceny do M.C. sp. k. Wykonawca w dniu

12.06.2025 r. złożył wyjaśnienia.

Odnosząc się do treści złożonych przez Wykonawcę wyjaśnień należy wskazać, że w piśmie podaje on ogólnikowe sformułowania takie jak: „Wykonawca prawidłowo skalkulował całość zadania. Wykonawca w kalkulacji zadania ujął takie elementy jak: obaj współnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót. Posiadamy własny specjalistyczny sprzęt i narzędzia ułatwiające i przyspieszające wykonanie robót. Osoba, która będzie pełnić obowiązki kierownika budowy jest współnikiem firmy i nie pobiera opłat za prowadzenie inwestycji, co znacznie pomniejsza koszty wykonania robót” itp.

Wykonawca wskazał, iż kalkulując ofertę uwzględnił, że ani on ani współnik, ani kierownik budowy nie pobierają wynagrodzenia. Już sama ta okoliczność wskazuje, że wykonawca nie wziął pod uwagę realnej sytuacji rynkowej, zaniżając tym samym cenę w swej ofercie. Wykonawca nie wskazał wynagrodzeń pracowników, nie wskazał w piśmie jakie średnie stawki roboczo-godziny i materiałów przyjął do wyceny, w jakim publikatorze zostały opublikowane. Wskazał, że spółka M.C. sp. z o.o. nie wykazała kosztów związanych z dojazdem do Wrocławia, kosztów noclegów pracowników, dowozu sprzętu (koparka) Spółka jest z województwa świętokrzyskiego i z pewnością nie będzie dojeżdżał codziennie do Wrocławia, a nawet jeśli, winna uwzględnić koszty dojazdu współników celem własnoręcznego, nieodpłatnego wykonania prac.

Zamawiający wymagał w szczególności przedstawienia kalkulacji popartych dowodami wyliczenia ceny za wykonanie zamówienia w zakresie kosztów przedstawionych w Uproszczonym kosztorysie ofertowym w:

Poz. 3 Przebudowa instalacji elektrycznej zasilającej w kotłowni

Poz. 5 tj Przebudowa instalacji gazowej z podłączeniem kotłów gazowych (szczytowe źródło ciepła)

Ponadto, zgodnie z art. 224 ust. 4 Pzp, Zamawiający żąda wyjaśnień, w tym złożenia dowodów, dotyczących zaoferowanej ceny, w zakresie:

- zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,
- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Powyższemu wykonawca nie sprostął. Wykonawca przedstawił ofertę na sam kocioł. Wskazać wypada, że przedmiotem prac jest nie dostawa kotła, a kompleksowa modernizacja kotłowni. Wykonawca nie wykazał jaki realnie koszt poniesie w zakresie zakupu bufora, zasobników, pomp ciepła, prac budowlanych, rurociągów, kominów i innych materiałów zgodnie z tabelą.

Nie wiadomo ponadto jakie konkretnie materiały zostaną zakupione, za jaką kwotę, i jak to w związku z tym konkretnie wpłynie na poziom kosztów w tej konkretnej inwestycji. Zatem oprócz ogólnikowych twierdzeń, wykonawca w żaden sposób nie wykazał, nie udowodnił, iż zaoferowana cena nie jest ceną rażąco niską. Zamawiający dał wiarę ogólnikowym wyjaśnieniom złożonym przez wykonawcę, które nie zostały w żaden sposób poparte dowodami i zaniechał odrzucenia oferty tego wykonawcy, czym w istotny sposób naruszył przepisy ustawy Pzp. Zdaniem odwołującego przedmiotowego zamówienia, w obecnych realiach rynkowych, nie da się wykonać za zaoferowaną przez tego wykonawcę cenę, wobec czego cenę oferty należy uznać za niewiarygodną, rażąco niską.

Zgodnie z art. 224 ust. 1 Pzp, Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. Jednocześnie, zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 1) Pzp, w przypadku gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia.

Nadto, w przepisie art. 224 ust. 5 Pzp mowa jest o "wykazaniu", czyli udowodnieniu, że cena nie jest rażąco niska. Tym samym wyjaśnienia wykonawcy nie mogą stanowić jedynie formalnej odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, zawierającej ogólne informacje o działalności wykonawcy lub deklaracje co do realizacji zamówienia za zaoferowaną cenę, niepoparte stosownymi dowodami. Wyjaśnienia wykonawcy muszą być na tyle konkretne i szczegółowe, aby na ich podstawie zamawiający był w stanie dowiedzieć się, jakie okoliczności właściwe wzywaniem do wyjaśnień wykonawcy, spowodowały obniżenie ceny jego oferty, w jaki sposób okoliczności te spowodowały obniżenie ceny i jakich oszczędności wykonawca mógł dzięki nim dokonać. Sytuacja prawna wykonawcy, który w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego do złożenia wyjaśnień, w tym dowodów, w przedmiocie rażąco niskiej ceny, w ogóle nie udzielił odpowiedzi oraz wykonawcy, który złożył wyjaśnienia ogólnikowe i niepoparte dowodami, jest taka sama. W obu bowiem przypadkach oferta wykonawcy podlega odrzuceniu zgodnie z dyspozycją art. 224 ust. 6 Pzp. Z treści wyjaśnień wykonawcy na pierwszy rzut oka wynika, że są ogólnikowe, niekonkretne i niepoparte żadnymi dowodami. Wskazane wyjaśnienia nie zawierają też żadnych

wyliczeń, które potwierdzałyby tezy w nich wskazane. Ponadto, ewentualna prośba dowodzenia realności ceny oferty na etapie postępowania odwoławczego, musiałaby zostać uznana za próbę spóźnioną. Ciężar dowodu w zakresie wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy. Powyższe prowadzi do wniosku, że obowiązkiem wykonawcy jest udowodnienie realności zaoferowanej ceny zamawiającemu na etapie składania stosownych wyjaśnień. Z tego powodu ewentualne, złożone w toku postępowania odwoławczego, a nieprzedstawione zamawiającemu z wyjaśnieniami, informacje i dowody nie będą mogły mieć wpływu na rozstrzygnięcie złożonego odwołania. W toku postępowania odwoławczego nie można już uzupełnić uprzednio złożonych wyjaśnień, w tym zgłosić dowodów, gdyż kognicja Izby ogranicza się do zbadania w kontekście zarzutu w odwołaniu, czy wyjaśnienia złożone zamawiającemu zostały przez niego prawidłowo ocenione (tak w Wyroku KIO z 24.01.2022 r., sygn. akt: KIO 3738/21).

Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy wymaga odpowiedzi na pytanie, czy oferent wywiązał się ze spoczywającego na nim ciężaru dowodu wykazania prawidłowości ceny oferty oraz, czy na podstawie złożonych wyjaśnień i dowodów zamawiający był uprawniony do wniosku, że cena ta nie jest rażąco niska. Celem złożenia wyjaśnień jest umożliwienie zamawiającemu zweryfikowania poprawności dokonanej przez wykonawcę kalkulacji ceny, a nie złożenie ogólnego zapewnienia, że ten wykona zamówienie za oszacowaną przez siebie cenę.

Wyjaśnienia mają być poddane analizie zmierzającej do ustalenia, czy cena została skalkulowana poprawnie, czy też nosi ona znamiona rażąco niskiej. Z tego powodu powinny być one wyczerpujące, konkretne i przekonujące, ujawniające najważniejsze składniki cenotwórcze. W przeciwnym wypadku wyjaśnienia mają charakter jedynie iluzoryczny i nie stanowią wyjaśnienia elementów oferty, mających wpływ na wysokość ceny, co może uzasadniać obowiązek zamawiającego odrzucenia oferty, jako zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Z tego względu dla zakwalifikowania oferty do dalszego postępowania nie jest wystarczające złożenie jakichkolwiek wyjaśnień, lecz wyjaśnień, które będą odpowiednio umotywowane, przekonujące, że zaproponowana oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej. Same wyjaśnienia nie mogą być uznane za w pełni obiektywne, gdyż składane są przez podmiot bezpośrednio zainteresowany rozstrzygnięciem. Rzeczą wykonawco w wezwaniach do wyjaśnień jest złożenie miarodajnych, rzeczowych i konkretnych wyjaśnień popartych dowodami. Podniesione w złożonym odwołaniu okoliczności, znajdujące odzwierciedlenie w aktualnej linii orzeczniczej (tak np. Wyrok KIO z 07.03.2022 r., sygn. akt: KIO 363/22); Wyrok KIO z 01.02.2022 r.; sygn. akt: KIO 151/22)

Powyższe działania Zamawiającego narusza podstawowe zasady zamówień publicznych. Zgodnie z art. 16 pkt 1) i 2) Pzp, Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób: 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców; 2) przejrzysty.

Z powyższego wynika zasada zapewnienia zachowania zasady uczciwej konkurencji przez zamawiającego stwarzająca warunki umożliwiające wykonawcom konkurowanie między sobą na uczciwych zasadach. Z zasady zachowania uczciwej konkurencji wynika potrzeba eliminowania przez zamawiającego sytuacji godzących w uczciwą konkurencję. Zasada równego traktowania wykonawców jest określana w orzecznictwie jako jednakowe traktowanie wykonawców na każdym etapie postępowania, bez stosowania przywilejów, ale także i środków dyskryminujących wykonawców ze względu na ich właściwości. Jej przestrzeganie polega na stosowaniu jednej miary do wszystkich wykonawców w znajdujących się w tej samej lub podobnej sytuacji, nie zaś na jednakowej ocenie wykonawców. Ustawa wskazuje m.in. na zapewnienie równego dostępu do istotnych dla postępowania informacji w jednakowym czasie (Wyrok SO w Warszawie z 11.03.2014 r., sygn. akt V Ca 3836/13). Zasada równego traktowania wykonawców oraz uczciwej konkurencji stanowi podstawę systemu zamówień publicznych i bez jej dochowania nie można mówić o skutecznym kontraktowaniu publicznych zakupów, a zdecydowana większość przewidzianych w Prawie zamówień publicznych zasad ma charakter pomocniczy w celu zagwarantowania jej przestrzegania.

Z kolei zgodnie z art. 18 ust. 1 Pzp, postępowanie o udzielenie zamówienia jest jawne. Zasada jawności postępowania działa w okresie od wszczęcia do zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Przez zakończenie postępowania należy rozumieć, za art. 254 Pzp (stosowanym w postępowaniach, których wartość jest niższa od tzw. progów unijnych na mocy art. 266 Pzp), udzielenie zamówienia publicznego albo unieważnienie postępowania. W trakcie prowadzonego postępowania zasada jawności wyraża się przede wszystkim poprzez prawo dostępu do protokołu postępowania oraz do tych załączników do protokołu, które na danym etapie postępowania mogą być udostępnione (H. Nowak, M. Winiarz, Prawo zamówień publicznych - Komentarz: wydanie II, Warszawa 2023). Przestrzeganie zasady jawności gwarantuje transparentność prowadzonego postępowania i pozwala na urzeczywistnienie innych fundamentalnych zasad obowiązujących w toku jego prowadzenia, tj. zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców (A. Wiktorowski [w:] A. Gawronska-Baran, E. Wiktorowska, P. Wójcik, A. Wiktorowski, Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023, art. 18). Zasada ta ma dodatkowo służyć umożliwieniu samodzielnej kontroli przez wykonawcę w pod kątem prawidłowości i zgodności z przepisami czynności podejmowanych przez zamawiającego. Bez wątpienia, niezwłoczne przekazanie dokumentów w niniejszej sprawie powinno odbyć się najpóźniej 30 czerwca 2025 r., a nie 3 dni po z niej. Mając na uwadze ustalony stan faktyczny, bezsporne jest naruszenie przez Zamawiającego art. 74 ust. 2 pkt 1) ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 2) ustawy Pzp w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy Pzp i w zw. z § 5 ust. Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18

grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Zamawiający w dniu 07.07.2025 r. (drogą elektroniczną za pośrednictwem formularzy do komunikacji dostępnych w zakładce „Formularze” na Platformie e-zamówienia) wezwał wraz kopią odwołania, w trybie art. 524 Pzp, uczestników postępowania przetargowego do wzięcia udziału w postępowaniu odwoławczym. Żadne zgłoszenie przystąpienia nie miało miejsca.

W dniu 25.07.2025 r. (za pomocą środków komunikacji elektronicznej- korespondencja na platformie, gdzie prowadzone jest przedmiotowe postępowanie) Zamawiający wobec wniesienia odwołań do Prezesa KIO wniósł na piśmie, w trybie art. art. 521 Pzp, odpowiedź na odwołanie, w której wnosił o oddalenie odwołania w całości.

1) zarzutu naruszenia art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp oraz art. 224 ust. 5 Pzp oraz art. 16 pkt 1 Pzp w zw. z art. 239 Pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę M.C. sp. K.

Na wstępie Zamawiający wskazał, że Odwołujący, kwestionuje prawidłowość oceny wyjaśnień rażąco niskiej ceny oferty złożonej przez Firmę Marker Cieślik Sp. Komandytowa Włochy, a wnosząc odwołanie sam nie udowodnił i nie wskazał/wykazał, że nie jest możliwe wykonanie zamówienia za cenę wskazaną przez Firmę Marker Cieślik. Oczywiście ciężar dowodu, że oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej spoczywa na Wykonawcy, który ją złożył, zgodnie z art. 224 ust. 5 Pzp, to jednak Odwołujący nie może pozostawać bierny w postępowaniu odwoławczym, winien wskazać brak możliwości wykonania zamówienia za cenę zaproponowaną przez Wykonawcę- czego w złożonym odwołaniu nie zrobił i nawet nie uprawdopodobnił. To Odwołujący zobowiązany był wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne. Potwierdza to orzecznictwo KIO gdzie np. w Wyroku z 05.10.2021 r., sygn. akt KIO 2553/21 KIO stwierdziła, że „(...) Izba zauważa również, iż ... to odwołujący twierdzący, że oferta przeciwnika obarczona jest błędem w postaci rażąco niskiej ceny nie jest zwolniony z przedstawienia i udowodnienia twierdzeń zawartych w odwołaniu, a odnoszących się do nieprawidłowości ceny innej oferty. Odwołujący nie wykazał, że cena oferty jest rażąco niska, tak niska, że skutkuje to brakiem możliwości wykonania zamówienia. Podkreślić należy, że w zakresie zarzutów odnoszących się do rażąco niskiej ceny oferty, należy rozróżnić potrzebę uwiarygodnienia podnoszonego zarzutu od ciężaru dowodowego wykazania, że zaoferowana w ofercie cena nie jest rażąco niska. Nie jest wystarczające wskazanie ogólnikowe w odwołaniu tylko zarzutu rażąco niskiej ceny oferty, ale niezbędne jest wykazanie poprzez opis stanu faktycznego i dokonane wyliczenia, że podniesiony zarzut jest uprawdopodobniony. ”

Odwołujący poza stwierdzeniem, że wyjaśnienia rażąco niskiej ceny przez Firmę Marker Cieślik są ogólnikowe wskazując, że „(...) Zamawiający dał wiarę ogólnikowym wyjaśnieniom złożonym przez wykonawcę, które w żaden sposób nie zostały poparte dowodami i zaniechał odrzucenia oferty tego wykonawcy (...)” oraz wskazał - Zdaniem Odwołującego przedmiotowego zamówienia, „w obecnych realiach rynkowych, nie da się wykonać za zaoferowaną cenę, wobec czego cenę oferty należy uznać za niewiarygodną, rażąco niską”. Odwołujący stwierdził także, że nie spełniają one wymogów art. 224 ust. 1 Pzp. Natomiast zgodnie z orzecznictwem i zdaniem Zamawiającego uzasadnienie faktyczne wniesionego odwołania winno być sporządzone w stopniu wystarczającym do zidentyfikowania okoliczności faktycznych stojących za decyzją Odwołującego oraz do podjęcia polemiki na etapie postępowania odwoławczego. Zamawiający w dniu 09.06.2025 r. wezwał wykonawcę M.C. sp. K. do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, ponieważ cena jego oferty była niższa o 39,73 % od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT, ustalonej przed wszczęciem postępowania. Zamawiający zażądał wyjaśnień w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu lub ich istotnych części składowych potwierdzających, że oferta uwzględnia wszystkie wymagania zawarte w dokumentach zamówienia tj. m.in. SWZ, a zaoferowana cena obejmuje całkowity koszt prawidłowego i rzetelnego wykonania przedmiotu zamówienia. Zamawiający wymagał w szczególności przedstawienia kalkulacji popartych dowodami wyliczenia ceny za wykonanie zamówienia w zakresie kosztów przedstawionych w „Uproszczonym kosztorysie ofertowym” w: poz. 3 tj. Przebudowa instalacji elektrycznej zasilającej w kotłowni poz. 5 tj. Przebudowa instalacji gazowej z podłączeniem kotłów gazowych (szczytowe źródło ciepła) Zamawiający precyzyjnie określił swoje wątpliwości w treści wezwania skierowanego do wykonawcy oraz jednoznacznie sformułował treść wezwania.

W wyznaczonym terminie Wykonawca przedłożył Zamawiającemu wyjaśnienie i kalkulację wymaganych pozycji, szczegółowo wyliczając pozycje, które u Zamawiającego budziły wątpliwości. Biorąc pod uwagę fakt że Wykonawca udzielił odpowiedzi na wszystkie pytania zadane w wezwaniu Zamawiającego a odpowiedzi były konkretne, merytoryczne i wyczerpujące, w zakresie wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, przedstawiając oferty cenowe kontrahentów, uzasadnił swoje koszty, co potwierdza, że cena była ustalona na podstawie rzetelnych informacji i kalkulacji jak i rozpoznania rynku dostawców, a nie na podstawie przypadkowych oszacowań.

W ocenie Zamawiającego wyjaśnienia i dokumenty przedstawione do wyjaśnień potwierdzają, że Wykonawca za zaproponowaną cenę jest w stanie wykonać przedmiot zamówienia. Zamawiający stwierdził, że zaproponowana cena jest ceną niską ale nie jest ceną rażąco niską. Uznając cenę „niską” a nie „rażąco niską” Zamawiający nie ma podstaw do odrzucenia oferty, co potwierdzają orzeczenia KIO jak i Sądów jak np. wyrok SOw Katowicach w wyroku z 21.06.2010 r. w sprawie o sygn. akt: XIX Ga 175/10, gdzie Sąd wskazał: "dysproporcja cen zaoferowanych przez kilku wykonawców nie

daje jeszcze podstaw do założenia, że cena najniższa podana przez jednego z wykonawców, jest ceną rażąco niską, gdyż zależne jest to od efektywności oraz kosztów prowadzenia działalności określonego podmiotu. Po drugie, podstawą odrzucenia oferty jest zaoferowanie ceny "rażąco niskiej", a nie ceny "niskiej" - analogicznie dotyczy to różnicy złożonej oferty od wartości zamówienia.

Warto zauważyć, że cena, choć niższa od wartości zamówienia może odzwierciedlać korzystne warunki rynkowe, konkurencyjne oferty lub optymalne rozwiązania techniczne proponowane przez Wykonawcę. Wykonawca, poprzez przedstawienie ofert kontrahentów, pokazał, że jego wyliczenia są oparte na realnych kosztach i rynkowych cenach materiałów i usług.

Biorąc pod uwagę, że cena złożonej oferty jest niższa od wartości zamówienia powiększonej o podatek VAT, Zamawiający wskazuje, że wartość zamówienia została ustalona na maksymalnym górnym poziomie w oparciu o cenniki katalogowe i stawki SEKOCENBUD wg obowiązujących na dzień sporządzania kosztorysu- czyli wygórowanym maksymalnym poziomie stąd mogło być (było) odstępstwo wartości złożonej oferty od wartości szacunkowej Zamawiającego ponad 30%).Cena badanej oferty nie była niższa o 30 % od średniej cen złożonych ofert i wynosiła ona 20,37%.

Biorąc pod uwagę, że przedmiotem zamówienia jest przebudowa instalacji gazu dla montażu kondensacyjnych kotłów gazowych wraz z montażem powietrznych pomp ciepła, który w szczególności swoim zakresem obejmuje: demontaż istniejących urządzeń kotłowni, prace naprawcze pomieszczenia o powierzchni około 30 m², przebudowę instalacji gazu celem podłączenia kotłów gazowych oraz montaż powietrznych pomp ciepła wraz z buforem ciepła i zasobnikami cwu. Czyli czynnikiem cenotwórczym w tym postępowaniu jest dostawa urządzeń i zainstalowanie /podłączenie wraz z montażem - to (jak wskazano w SWZi powyżej) znaczna część wynagrodzenia Wykonawcy to wynagrodzenie za dostawę urządzeń w mniejszym stopniu to prace/roboty budowlane polegające na „pracach naprawczych pomieszczenia”.

Jednocześnie wskazać należy, że ocena wyjaśnień rażąco niskiej ceny zawsze zależna jest od indywidualnych okoliczności danego stanu faktycznego i tak miało to miejsce w tym przypadku w tym zamówieniu. Wpływ na ocenę miał szereg czynników, do których należy zaliczyć przede wszystkim specyfikę przedmiotu zamówienia, rodzaj wątpliwości powstałych u Zamawiającego, treść wezwania do wyjaśnień oraz stopień szczegółowości wyjaśnień i inicjatywę dowodową Wykonawcy. Za punkt wyjścia do oceny wyjaśnień rażąco niskiej ceny przyjęto treść wezwania wystosowanego do Wykonawcy, które budziły wątpliwości Zamawiającego. Ten prawidłowy tok postępowania potwierdza bogate orzecznictwo w tym zakresie i tak KIO w wyroku z 20.01.2023r. o sygn. akt: KIO 65/23 wskazała, że „(...) Na zamawiającym ciąży obowiązek ukierunkowania wykonawcy, jakie konkretne okoliczności winien wyjaśnić. Co za tym idzie, ukierunkowania wykonawcy, jakie konkretne okoliczności winien wyjaśnić. Co za tym idzie, braku w wyjaśnieniu danego elementu — o ile zamawiający o niego wprost nie zapytał - nie można odczytywać na niekorzyść wykonawcy (r..) „ (podobnie w wyroku KIO z 01.09.2023 r. sygn. akt: KIO 2446/23). Czy jak w wyroku KIO z 09.03.2023 r. sygn. akt: KIO 459/23 gdzie wskazano „(...) Przy ocenie samych wyjaśnień należy zatem uwzględnić treść wezwania skierowanego do wykonawcy”. W innym wyroku: „(...) W ocenie składu orzekającego wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest bardzo istotnym dokumentem w kontekście badania oferty pod kątem rażąco niskiej ceny, ponieważ to ono determinuje treść złożonych wyjaśnień” - Wyrok KIO z 31.10.2023 r. sygn. akt: KIO 2998/23. Podobnie w wyroku KIO z 20.01.2023 r. sygn. akt: KIO 65/23, gdzie wskazano „Odnosząc się do argumentacji Odwołującego wskazać należy, że trudno oczekiwać od składającego wyjaśnienia w zakresie rażąco niskiej ceny, że będzie on samodzielnie kreował okoliczności, które miałby następnie poprzeć dowodami, jeżeli odpowiednie wezwanie w tym zakresie nie wypłynęło od Zamawiającego. Jeżeli Zamawiający nie sprecyzował, co należy wyjaśnić i poprzeć dowodami, to nie można od wykonawcy oczekiwać działania wykraczającego poza zakres wezwania. Na zamawiającym ciąży obowiązek ukierunkowania wykonawcy, jakie konkretne okoliczności winien wyjaśnić. Co za tym idzie, braku w wyjaśnieniu danego elementu - o ile zamawiający o niego wprost nie zapytał - nie można odczytywać na niekorzyść wykonawcy. ”

Innymi słowy, składane przez wykonawcę wyjaśnienia dotyczące ceny oferty należy oceniać przez pryzmat wezwania Zamawiającego, które determinuje poziom szczegółowości wyjaśnień. Wezwanie Zamawiającego do wyjaśnień dotyczyło 2 pozycji i odniesienia się do kosztów związanych z kosztami pracy - co wykonawca przedstawił tj. wyjaśnił wskazane przez Zamawiającego 2 pozycje (załączył oferty kontrahentów) oraz przedstawił wyjaśnienia w zakresie kosztów pracy, wskazał, że „ (s..) obaj współnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót. „(...) Osoba , która będzie pełnić obowiązki kierownika budowy jest współnikiem firmy i nie pobiera opłat za prowadzenie inwestycji , co znacznie pomniejsza koszty wykonania robót". Zamawiający w wezwaniu Wykonawcy do wyjaśnień RNC nie żądał przedstawienia konkretnych dokumentów czy dowodów. W orzecznictwie wskazuje się, że to wykonawca w przypadku wezwania go do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny przedkłada wyjaśnienia i dowody które uważa za wystarczające jak wskazano np. wyroku z 15.12.2023r. w sprawie o sygn. akt: 3594/23, w którym wskazano, że (...) skoro w wezwaniu Zamawiający nie domagał się przedłożenia określonych dowodów na potwierdzenie sposobu skalkulowania ceny, to nic nie stało na przeszkodzie, aby wykonawca udowodnił brak rażąco niskiej ceny takimi dowodami, które jego zdaniem wystarczająco uzasadniają przyjętą wycenę przedmiotu zamówienia." Podobnie wskazano w wyrokach KIO jak: z

18.08.2022r. o sygn. akt: 2039/22 oraz z 26.04.2023r. o sygn. akt: KIO 1027/23, lub wyroku SO z 14.06.2022 r. sygn. akt: XXIII Zs 68/22 „Przypomnieć przy tym należy, iż owe wyjaśnienia są sformalizowaną instytucją prawną z art. 224 Pzp. Obowiązkiem wykonawcy do którego zamawiający kieruje żądanie w trybie art. 224 ust. 1 Pzp jest przy tym wyjaśnienie tylko tych kwestii, o które zamawiający pyta. Z kolei zamawiający oceniając wyjaśnienia przedstawione przez danego wykonawcę ma zweryfikować, czy otrzymał przekonujące odpowiedzi na pytania, które zadał.” Zamawiający nie ma zatem podstaw i prawa do odrzucenia oferty Odwołującego w związku z brakiem informacji, o które nie zapytał. Przytaczamy także wyrok KIO z 18.05.2023 r. sygn. akt: KIO 1200/23, KIO 1224/23 ( ) W orzecnictwie Krajowej Izby Odwoławczej ugruntowane jest stanowisko o obowiązku udzielenia przez wykonawców składających wyjaśnienia dotyczące cen ofert adekwatnych odpowiedzi na zadane przez zamawiającego pytania. Oceniając wyjaśnienia należy jednak wziąć pod uwagę całą ich treść, a nie tylko poszczególne odpowiedzi. W ocenie Izby nie budzi wątpliwości fakt, że Zamawiający główny nacisk położył na uzyskanie wyjaśnień dotyczących pytań zadanych wykonawcom w części szczegółowej wezwań do wyjaśnień.”

Zamawiający wskazuje dodatkowo, że nie może wymagać od Wykonawców wykonania zadania w sposób jaki „widzi” to Zamawiający bo to wykonawca sam ustala i organizuje sposób realizacji zadania i wskazuje w ramach tego m.in. wymagany czas czy sposób wykonania danych czynności jest to indywidualne podejście każdego wykonawcy związane z jego doświadczeniem i posiadanym potencjałem, co potwierdza bogate orzecznictwo: Wyrok KIO z 19.09.2023 r. sygn. akt: KIO 2612/23: „Zdaniem Izby nie jest zasadne podważanie kalkulacji przyjętych przez wykonawcę, jeżeli, jak to wynika z akt sprawy, są one realne i możliwe do przyjęcia. (...) Skoro zatem wykonawca, znający swój potencjał wskazuje, że do wyliczenia ceny ofertowej ustalili odpowiedni czas pracy, wyceniając go w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami oraz ustalili czas pracy sprzętu, który w jego ocenie będzie pracował w określonym czasie, to nie sposób, względem takich wyjaśnień stawiać zarzutów. Odmienność w kalkulacji przyjętej przez zamawiającego od tej ustalonej przez wykonawcę stanowi jasny przykład, iż każde zamówienie charakteryzuje się właściwym dla takiego zadania okolicznościami, które należy uwzględnić oceniając prawidłowość dokonanej wyceny. Nie jest możliwe arbitralne przyjmowanie przez zamawiającego stanowiska, że tylko jego wyliczenia są prawidłowe, gdyż nie taki jest sens i cel składania przez wykonawców wyjaśnień. Zamawiający, w przypadku stwierdzenia takich rozbieżności ma obowiązek je ocenić, uwzględniając jednocześnie dedykowane temu wykonawcy warunki realizacji zamówienia. Skoro zatem odwołujący wykazał oraz poparł stosownymi dowodami i wyliczeniami, że sprzyjające warunki realizacji zamówienia pozwalają mu na oszacowanie kosztów we wskazanej w ofercie cenie, to niezasadne jest bagatelizowanie tych wyjaśnień.” Podobnie wyrok KIO z 27.07.2021 r. sygn. akt: KIO 1899/21: „wykonawcy mogą w różny sposób kalkulować ceny swoich ofert, o ile nie naruszają w tym zakresie postanowień zawartych w swz. Tym samym różnorodna metodologia ustalania cen jednostkowych, a w efekcie całkowitej ceny oferty, nie jest nietypową sytuacją rynkową, również w obszarze zamówień publicznych. (...) Istotne bowiem jest to, aby jego sposób kalkulacji ceny zapewniał należyte wykonanie zamówienia, a nie to, by był analogiczny do sposobu wyceny innych wykonawców lub zamawiającego (z zastrzeżeniem konieczności uwzględniania postanowień swz). Należy przy tym zauważyć, że odwołujący nie wykazywał w odwołaniu, że ceny w zakwestionowanych pozycjach nie pokrywają określonych kosztów, które muszą być poniesione do wykonania usługi opisanej w danej pozycji. Sama zaś różnica 30% między ceną (...) w danej pozycji a wartością tej pozycji w innych ofertach, przy uwzględnieniu m.in. dopuszczalności różnych metod wyceny, nie świadczy automatycznie o tym, że wycena (...) nie jest realna i że nie obejmuje wszystkich składników kosztów.”

Jednocześnie należy wskazać, że cena złożonych w trybie art. 224 Pzp wyjaśnień nie może sprowadzać się tylko do formalnego aspektu. Ponieważ ściśle formalne podejście mogłoby skutkować eliminacją ofert, które nie zawierają ceny rażąco niskiej, tj. ofert, których cena jest realna i rynkowa. Wyjaśnienie ceny oferty ma na celu ochronę Zamawiającego przed nienależytym wykonaniem zamówienia w przyszłości z powodu nie doszacowania ceny oferty, przez Wykonawcę. Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy Zamówień Publicznych w wyroku z 08.04.2024r. o sygn. akt: KIO XXII ZS 3/24 podkreślił, że ocena wyjaśnień nie powinna polegać na szukaniu na siłę luk, czy braków jeżeli wyjaśnienia w swojej treści pozwalają wykonać zamówienie zgodnie z oczekiwaniami Zamawiającego. Podobnie wskazano w Wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w wyroku z 23.05.2024r. o sygn. akt: KIO XXII ZS 25/24 oraz wyrok KIO z 22.05.2023r o sygn. akt: KIO 1282/23 oraz z 23.05.2023 r. o sygn. akt: KIO 1295/23.

W świetle powyższych argumentów, nie można stwierdzić, że oferta Wykonawcy M.C. sp. K. jest rażąco niska lub nie do wykonania. Działania Wykonawcy, w tym przedstawienie szczegółowych kalkulacji i wyjaśnień, świadczą o jego dobrej woli i chęci wykonania zamówienia zgodnie z wymaganiami. W związku z tym, brak podstaw do odrzucenia oferty jako rażąco niskiej i uznania jej za wadliwą w świetle obowiązujących przepisów prawa zamówień publicznych.

Bezzasadny jest również zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 16 pkt 1 czego Odwołujący nie wykazał. Zamawiający stwierdza, że postępowanie przygotował i prowadzi w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, przejrzysty i proporcjonalny. To natomiast zapewnia aby zamówienie zostało udzielone wykonawcy wybranemu zgodnie z PZP.

2) zarzutu nr 3 dotyczących naruszenia art. 74 ust. 2 pkt 1) Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 2) ustawy Pzp w zw. z art. 18 ust. 1 Pzp i w zw. z § 5 ust. Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, poprzez zaniechanie

niezwłocznego udostępnienia Odwołującemu wszystkich wnioskowanych przez niego dokumentów oraz art. 239 Pzp poprzez wybór oferty najkorzystniejszej w sytuacji pozbawienia Odwołującego możliwości weryfikacji prawidłowości działań Zamawiającego będących podstawą tej czynności w związku ze zwłoką w udostępnieniu dokumentacji.

Wykonawca w dniu 30.06.2025 r. przesłał drogą elektroniczną za pośrednictwem formularzy do komunikacji dostępnych w zakładce „Formularze” („Formularze do komunikacji”), prośbę o przesłanie wszystkich złożonych dokumentów w przedmiotowym postępowaniu przez firmę wybraną jako najkorzystniejszą. Zamawiający w dniu 03.07.2025 r. przesłał niezwłocznie za pośrednictwem formularzy do komunikacji wszystkie żądane dokumenty czyli zgodnie m.in. z § 5 Rozporządzenia w sprawie protokołów z postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Po otrzymaniu wniosku od Odwołującego w dniu 30.06.2025 r., Zamawiający nie był w stanie przekazać od razu wszystkich dokumentów, o które wnioskował Odwołujący. Powodem tego było specyficzna działalność jednostki, jaką jest Zamawiający czyli Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, której głównym zadaniem jest zapewnienie opieki nad małoletnimi podopiecznymi. W związku z tym, priorytetem dla Zamawiającego jest zapewnienie bezpieczeństwa i opieki nad podopiecznymi, co wymaga natychmiastowej reakcji i skupienia się na najpilniejszych potrzebach dzieci, potem na sprawach/czynnościach administracyjnych.

Dodatkowo, Zamawiający nie dysponuje wydziałem lub specjalnym zespołem, który zajmowałby się wyłącznie postępowaniami przetargowymi. Prace związane z realizacją zamówień są realizowane przez ograniczony skład osobowy, który musi łączyć obowiązki administracyjne, opiekuńcze i organizacyjne. W okresie sprawozdawczym, kiedy obowiązki te są szczególnie napięte, dostępność personelu do realizacji dodatkowych zadań, takich jak przygotowanie i przekazanie dokumentów, jest jeszcze bardziej ograniczona.

Mimo tych okoliczności, Zamawiający dołożył wszelkich starań, aby sprostać żądaniom Odwołującego. W związku z tym, w możliwie najkrótszym terminie, po zapewnieniu odpowiednich warunków organizacyjnych i z uwzględnieniem priorytetów związanych z opieką nad podopiecznymi, Zamawiający przesłał do Wykonawcy wszystkie żądane dokumenty. Podkreślenia wymaga, że przekazanie dokumentów (do 3 dni od złożenia wniosku) nastąpiło niezwłocznie i nie wynikało z zaniedbania czy braku dobrej woli, lecz z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa i opieki nad małoletnimi. Ustawa Prawo Zamówień publicznych nie zawiera legalnej definicji pojęcia „niezwłocznie”. W tym zakresie poprzez art. 8 ustawy PZP odesłano do reguł prawa cywilnego i ich wykładni zawartej w orzecznictwie Sądu Najwyższego Na kanwie orzeczenia z 13.12.2006 r. (sygn. akr. II CSK 293/06) przyjęto rozumowanie zgodnie z którym terminu „niezwłocznie” nie należy utożsamiać z terminem natychmiastowym, lecz terminem realnym mającym na względzie okoliczności miejsca i czasu. W różnego rodzaju komentarzach, niekiedy z zakresu prawa cywilnego można spotkać się w kontekście niezwłoczności z takimi interpretacjami jak np. bezpośrednio po, zaraz po wykonaniu czegoś, w ciągu kilku dni, bez nieuzasadnionej zwłoki, bez niepotrzebnej zwłoki lub w możliwie najkrótszym czasie. Nie chodzi więc o natychmiastową realizację jakiejś czynności. W praktyce oznacza to, że czas realizacji czynności w rozumieniu „niezwłocznie” jest elastyczny i zależy od okoliczności. Skłonić należałoby się do interpretacji, że niezwłocznie oznacza w pierwszym możliwym terminie dla osoby zobowiązanej do wykonania czegoś i tak nastąpiło to w tym przypadku. Możliwym dla niej w sposób obiektywny. Biorąc pod uwagę fakt że dokumenty zostały przesłane na 3 dzień (rano) po złożeniu wniosku, nie można twierdzić, że Wykonawca nie mógł zweryfikować prawidłowości działań Zamawiającego będących podstawą tej czynności w związku ze zwłoką w udostępnieniu dokumentacji, ponieważ wniósł odwołanie w dniu 04.07.2025 r. a ostateczny termin na wniesienie odwołania upływał w dniu 07.07.2025 r. do godz. 24.00. Zatem Odwołujący miał wystarczająco czasu, by zweryfikować dokumenty i złożyć odwołanie. Biorąc powyższe pod uwagę zarzut naruszenia art. 74 ust. 2 pkt 1) Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 2) PZP w zw. z art. 18 ust. 1 Pzp i w zw. z § 5 ust. Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nie ma uzasadnienia ponieważ termin „niezwłocznie” należy interpretować jako czas obiektywnie możliwy do wykonania, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku. W tym przypadku, odwołanie zostało wniesione w terminie, a dostęp do dokumentów został zapewniony w sposób zgodny z przepisami prawa, co wyklucza zasadność zarzutu. Zamawiający działał bez zwłoki i zgodnie z przepisami, zapewniając dostęp do dokumentacji w rozsądnym i jak najszybszym terminie, a Odwołujący miał możliwość skutecznej weryfikacji i wniesienia odwołania w terminie. Jednocześnie nie zrozumiałym jest stawianie zarzutów w odwołaniu naruszenia art. 16 pkt 1 i 2 Pzp, bowiem nie jest Zamawiającemu wiadomym, gdzie w opisanych okolicznościach faktycznych upatruje Odwołujący naruszenia przez Zamawiającego zasad zapewnienia równego traktowania czy przejrzystości.

Skład orzekający Krajowej Izby Odwoławczej po zapoznaniu się z przedstawionymi poniżej dowodami, po wysłuchaniu oświadczeń, jak i stanowisk stron złożonych ustnie do protokołu w toku rozprawy, ustalił i zważył, co następuje.

Skład orzekający Izby ustalił, że nie została wypełniona żadna z przesłanek skutkujących odrzuceniem odwołania na podstawie art. 528 Pzp, a Wykonawca wnoszący odwołanie posiadał interes w rozumieniu art. 505 ust. 1 Pzp, uprawniający do jego złożenia. Odwołujący którego oferta zajęła drugą pozycję rankingu złożonych ofert, w wypadku potwierdzenia zarzutów, ma szansę na uzyskanie przedmiotowego zamówienia.

Odnosnie wniosku Odwołującego z posiedzenia o rozstrzygnięcie w kwestii czynności dokonanej przez Zamawiającego 07.07.2025 r. tj., unieważnienia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty z 30.06.2025 r., która to czynność została następnie anulowana przez Zamawiającego pismem z 08.07.2025 r. Izba w tym zakresie, uznaje, iż z uwagi na anulowanie czynności z 07.07.2025 r. czynnością z 08.07.2025 r. w tym stanie faktycznym należy uznać, że czynność z 07.07.2025 r. nie wywołuje skutków prawnych i dalsze postępowanie może być dalej prowadzone. W tym zakresie, Izba uznała za rozstrzygające stwierdzenie zawarte w piśmie z 08.07.2025 r., gdzie anulując czynność z 07.07.2025 r. Zamawiający stwierdził, iż Informacja o wyborze oferty najkorzystniejszej z 30.06.2025 r. pozostaje aktualna, czyli dalej obowiązuje stan prawny z 30.06.2025 r.

Skład orzekający Izby dopuscił w niniejszej sprawie dowody z: dokumentacji postępowania o zamówienie publiczne nadesłanej przez Zamawiającego do akt sprawy w postaci elektronicznej, w tym w szczególności Specyfikacji Warunków Zamówienia zwanej dalej: „SWZ”, dokumentacji projektowej, STWIORB (Specyfikacji Technicznej), przedmiarów, kosztorysu inwestorskiego, odpowiedzi na pytania, oferty M.C. sp. k. oraz Odwołującego, uproszczonych kosztorysów ofertowych załączonych do ofert, wezwania do wyjaśnień w zakresie ceny rażąco niskiej z 09.06.2025 r., wyjaśnień z 12.06.2025 r. wraz załącznikami (ofertami handlowymi), wezwania z 16.06.2025 r., wyjaśnień z 18.06.2025 r. oraz informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej z 30.06.2025 r., pisma z 07.07.2025 r. o unieważnieniu czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, pisma z 08.07.2025 r. o anulowaniu pisma z 07.07.2025 r. potwierdzającego aktualność informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej z 30.06.2025 r., wniosku Odwołującego z 30.06.2025 r. o przesłanie wszystkich złożonych dokumentów w przedmiotowym postępowaniu przez firmę wybraną jako najkorzystniejszą, czynności z 03.07.2025 r. przesłania wszystkich złożonych dokumentów w przedmiotowym postępowaniu przez firmę wybraną jako najkorzystniejszą, pisma Dyrektora Zamawiającego z 08.07.2025 r. skierowanego do projektanta, jak i odpowiedzi projektanta 09.07.2025 r.

Izba dodatkowo zaliczyła w poczet materiału dowodowego załączony do odwołania przez Odwołującego na okoliczności wskazane w odwołaniu:

- 1) Ogłoszenie o zamówieniu z przedmiotowego postępowania;
- 2) Informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej z 30.06.2025 r. (zaliczona wcześniej w ramach dokumentacji postępowania);
- 3) Informacji z otwarcia ofert z 09.06.2025 r.;
- 4) Wezwania z 16.06.2025 r. (zaliczona wcześniej w ramach dokumentacji postępowania);
- 5) Wyjaśnień z 12.06.2025 r. (zaliczona wcześniej w ramach dokumentacji postępowania).

Izba także zaliczyła w poczet materiału dowodowego złożone na rozprawie przez Zamawiającego:

- 1) Zestawienie ofert oraz poszczególnych pozycji kosztorysu ofertowego wszystkich uczestników postępowania (w tym wartości szacunkowej dla każdej pozycji kosztorysu ofertowego) na okoliczność, że w pozycji 6 oferty Odwołujący zaoferował cenę o wiele niższą, niż w przypadku oferty wybranej jako najkorzystniejsza.
- 2) Stanowisko projektanta (pismo z 09.07.2025 r.), który przygotował specyfikację techniczną oraz dokumentację projektową na okoliczność tego, że w ocenie niniejszej osoby wykonawca wybrany jest w stanie wykonać przedmiot zamówienia za cenę podaną w ofercie.

Przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy skład orzekający Izby wziął pod uwagę argumentację wynikającą z odwołania, odpowiedzi na odwołanie, jak i stanowiska i oświadczenia stron oraz złożone ustnie do protokołu.

Odnosząc się generalnie do podniesionych w treści odwołania zarzutów, stwierdzić należy, że odwołanie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Odwołujący sformułował w odwołaniu zarzuty naruszenia przez Zamawiającego:

- 1) art. 224 ust. 6 Pzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp oraz art. 224 ust. 5 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę M.C. sp. k. w sytuacji gdy: wykonawca złożył nierzetelne, ogólnikowe wyjaśnienia ceny, nie przedstawił dowodów uzasadniających podniesione przez siebie twierdzenia w zakresie ceny, tym samym nie wykazał, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia a w konsekwencji należy uznać, że złożone wyjaśnienia nie uzasadniają ceny wskazanej w ofercie; cena oferty jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia;
- 2) art. 16 pkt 1 Pzp w zw. z art. 239 Pzp, przez prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co przejawiało się wyborem jako najkorzystniejszej oferty podlegającej odrzuceniu, która to oferta zawierała rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.
- 3) art. 74 ust. 2 pkt 1) Pzp w zw. z art. 16 pkt 1) i 2) Pzp w zw. z art. 18 ust. 1 Pzp j w zw. z § 5 ust. Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, poprzez zaniechanie niezwłocznego udostępnienia Odwołującemu wszystkich wnioskowanych przez niego dokumentów oraz art. 239 Pzp poprzez wybór oferty najkorzystniejszej w sytuacji

- a. pozbawienia Odwołującego możliwość ci weryfikacji prawidłowości działań Zamawiającego będących podstawą tej czynności w związku ze zwłoką w udostępnieniu dokumentacji,
b. gdy oferta ta podlegała odrzuceniu.

Izba dokonała następujących ustaleń odnośnie do przedmiotowego odwołania.

W pierwszej kolejności Izba przywołuje stan faktyczny wynikający z treści odwołania, przystąpienia, jak i odpowiedzi na odwołanie. Izba w szczególności powołuje się na wezwanie skierowane przez Zamawiającego do wyjaśnień w zakresie ceny rażąco niskiej z 09.06.2025 r.: „wzywa Państwa w terminie do dnia 12.06.2025 r. do złożenia wyjaśnień w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny a dotyczącej kalkulacji Państwa oferty.

Zamawiający ustalił, że zaoferowana przez Państwa cena wydaje się rażąco niską w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości, co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia, w tym specyfikacji warunków zamówienia, zwanej dalej SWZ i projekcie umowy.

Cena w wysokości 598.618,00 zł brutto wskazana w Państwa ofercie w tym przedstawiona w załączniku nr 3 „Uproszczonym kosztorysie ofertowym” jest niższa o 39,73 % od wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o należny podatek VAT, ustalonej przed wszczęciem postępowania.

Z uwagi na powyższe, Zamawiający żąda wyjaśnień w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu lub ich istotnych części składowych potwierdzających, że Państwa oferta uwzględnia wszystkie wymagania zawarte w dokumentach zamówienia tj. m.in. SWZ, w tym jest zgodna z warunkami i wymaganiami przedstawionymi w Projekcie umowy, a zaoferowana cena obejmuje całkowity koszt prawidłowego i rzetelnego wykonania przedmiotu zamówienia. Zamawiający wymaga w szczególności przedstawienia kalkulacji popartych dowodami wyliczenia ceny za wykonanie zamówienia w zakresie kosztów przedstawionych w Uproszczonym kosztorysie ofertowym w:

Poz. 3 Przebudowa instalacji elektrycznej zasilającej w kotłowni

Poz. 5 tj Przebudowa instalacji gazowej z podłączeniem kotłów gazowych (szczytowe źródło ciepła)

Ponadto, zgodnie z art. 224 ust. 4 ustawy Pzp, Zamawiający żąda wyjaśnień, w tym złożenia dowodów, dotyczących zaoferowanej ceny, w zakresie:

- zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,

- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;

Wyjaśnienia powinny być przedłożone w sposób wyczerpujący i zawierać szczegółowe informacje w celu kompleksowej oceny przez Zamawiającego złożonej przez Państwa oferty oraz winny być one kompletne już na pierwsze wezwanie Zamawiającego. W celu udokumentowania Zamawiającemu, że cena oferty nie jest rażąco niska, można wykazać się także innymi obiektywnymi czynnikami ujętymi w art. 224 ust. 3 ustawy Pzp. Dowodami na potwierdzenie wyliczenia ceny mogą być m.in. zestawienie kosztów realizacji, szczegółowe kalkulacje, oferty.

Obowiązkiem Wykonawcy jest, aby w odpowiedzi na wezwanie wystosowane przez Zamawiającego udzielił on wyjaśnień dotyczących okoliczności, które wpłynęły na wysokość zaoferowanej ceny w taki sposób, aby na ich podstawie możliwe było jednoznaczne ustalenie, że cena oferty (odpowiednio koszt czy istotna część składowa) nie jest ceną rażąco niską. Efektem składanych wyjaśnień ma być stworzenie podstaw do uznania przez Zamawiającego, że podejrzenie dotyczące rażąco niskiej ceny oferty nie było uzasadnione.

Zamawiający informuje, że zgodnie z art. 224 ust. 5 Pzp obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na Wykonawcy.

Jednocześnie Zamawiający informuje, że odrzuci Państwa ofertę na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 224 ust 6 ww ustawy w przypadku kiedy nie złożycie Państwo w wyznaczonym terminie wyjaśnień lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami/dokumentami nie uzasadnią podanej w ofercie ceny.

Wyjaśnienia winny być złożone w formie elektronicznej zgodnie z zapisami SWZ Rozdz. III pkt. 8 oraz przesłane za pośrednictwem Formularza do komunikacji jako załącznik.”.

W odpowiedzi z 12.06.2025 r. Wykonawca stwierdził, co następuje: „W odpowiedzi na Wezwanie do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny wyjaśniam:

Poz. 3 Przebudowa instalacji elektrycznej zasilającej w kotłowni - pozycja dotyczy robót związanych z wymianą elementów w rozdzielni. Wykonawca prawidłowo wyliczył wartość robót. (zgodnie z ofertą dostawcy koszt zakupu materiałów wynosi 2290 zł netto, pozostała kwota z oferty tj. 557 zł netto jest to koszt wykonania usługi oraz zysk Wykonawcy.

Poz. 5 tj Przebudowa instalacji gazowej z podłączeniem kotłów gazowych (szczytowe źródło ciepła) - pozycja dotyczy robót związanych z wymianą elementów instalacji i kotłów gazowych. Wykonawca prawidłowo wyliczył wartość robót. (zgodnie z ofertą dostawcy koszt zakupu materiałów wynosi ok. 34262,44 zł netto, pozostała kwota z oferty tj. 15802,79 zł netto jest to koszt wykonania usługi oraz zysk Wykonawcy.

Ponadto w załączeniu przesyłam oferty dostawców, a także karty techniczne urządzeń (kotły i pompy ciepła, które

Wykonawca przyjął w swojej ofercie

Wykonawca prawidłowo skalkulował całość zadania.

Wykonawca w kalkulacji zadania ujął takie elementy jak: obaj wspólnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót. Posiadamy własny specjalistyczny sprzęt i narzędzia ułatwiające i przyspieszające wykonanie robót.

Osoba, która będzie pełnił obowiązki kierownika budowy jest wspólnikiem firmy i nie pobiera opłat za prowadzenie inwestycji, co znacznie pomniejsza koszty wykonania robót

Wszystkie wyżej wymienione składniki mają znaczny wpływ na całokształt wyceny i nacznie zmniejszają koszty budowy” oraz załączył ofertę Firmy Usługowej M.Ł. w zakresie poz. 3 kosztorysu ofertowego skierowaną do MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa oraz ofertę handlową Nr 32804998-002 firmy BIM PLUS FHH Sp. z o.o. KIELCE Sp. k. skierowaną do Ł.W. P.H. BYD – STAL. Dodatkowo, 16.06.2025 r. Zamawiający wezwał MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa do następujących wyjaśnień: „W nawiązaniu do przesłanych wyjaśnień z dnia 12.06.2025 r. dotyczących wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, Zamawiający – Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, wzywa Państwa w terminie do dnia 18.06.2025 r. do złożenia dodatkowych wyjaśnień czy wskazana pompa ciepła, spełnia minimalne parametry określone w dokumentacji projektowej a w szczególności wymagania zawarte w zał. 7 STWiORB w punkcie III. ST. 02.00.00 – TECHNOLOGIA KOTŁOWNI - MONTAŻ POWIETRZNEJ POMPY CIEPŁA. WYMIANA KOTŁÓW GAZOWYCH podpunkt 2.1 Ogól. wymagania dotyczące materiałów

Prosimy o jednoznaczne odniesienie się do zgodności zaproponowanej pompy ciepła z powyższymi wymaganiami.

Wyjaśnienia winny być złożone w formie elektronicznej zgodnie z zapisami SWZ Rozdz. III pkt. 8 oraz przesłane za pośrednictwem Formularza do komunikacji jako załącznik.” W odpowiedzi z 18.06.2025 r. MAKER CIEŚLIK Spółka Komandytowa stwierdził: „Proponowana przez Nas pompa ciepła została dobrana przez technologów gwarantujących że spełnia ona minimalne wymagania zawarte w zał. 7 STWiORB w punkcie III. ST. 02.00.00 – TECHNOLOGIA KOTŁOWNI - MONTAŻ POWIETRZNEJ POMPY CIEPŁA. WYMIANA KOTŁÓW GAZOWYCH podpunkt 2.1.

A zatem potwierdzamy że pompa spełnia wymagania opisane przez Zamawiającego i kwota

naszej oferty została oszacowana prawidłowo, z uwzględnieniem minimalnych stawek robocizny i posiadamy niezbędną wiedzę, potencjał i doświadczenie do wykonania zadania.”

W pozostałym zakresie Izba odniesie się przy rozpoznawaniu zarzutów.

Biorąc pod uwagę stan rzeczy ustalony w toku postępowania (art. 552 ust.1 Pzp), oceniając wiarygodność i moc dowodową, po wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału (art. 542 ust. 1 Pzp), Izba stwierdziła co następuje.

Odnośnie zarzutu pierwszego, Izba uznała w/w zarzut za podlegający uwzględnieniu.

Na wstępie Izba podkreśla, że podziela stanowisko przedstawione przez Zamawiającego w odpowiedzi na odwołanie, że generalnie udzielone wyjaśnienia powinny być odpowiedzią na sformułowane, tak czy inaczej wezwanie.

Przy czym, w pierwszej kolejności, należy podnieść, że Izba podzieliła w tym kontekście stanowisko Odwołującego zgodnie z którym wezwanie Zamawiającego z 09.06.2025 r. w zakresie ceny rażąco niskiej nie odnosiło się jedynie do poz. 3 i 5 kosztorysu ofertowego Wykonawcy, ale do ceny jako całości. W tym zakresie, należy zauważyć, że w wezwaniu stwierdza się, że: „(...) Zamawiający żąda wyjaśnień w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu lub ich istotnych części składowych potwierdzających, że Państwa oferta uwzględnia wszystkie wymagania zawarte w dokumentach zamówienia tj. m.in. SWZ, w tym jest zgodna z warunkami i wymaganiami przedstawionymi w Projekcie umowy, a zaoferowana cena obejmuje całkowity koszt prawidłowego i rzetelnego wykonania przedmiotu zamówienia.”

Nadto, co wymaga podkreślenia: „Zamawiający wymaga w szczególności przedstawienia kalkulacji popartych dowodami wyliczenia ceny za wykonanie zamówienia w zakresie kosztów przedstawionych w Uproszczonym kosztorysie ofertowym w: Poz. 3 (...) Poz. 5 (...)”, czyli nie tylko wyjaśnień w zakresie tych wskazanych pozycji. Podobnie, kolejny fragment mówiący o kompleksowej ocenie oferty Wykonawcy: „Wyjaśnienia powinny być przedłożone w sposób wyczerpujący i zawierać szczegółowe informacje w celu kompleksowej oceny przez Zamawiającego złożonej przez Państwa oferty oraz winny być one kompletne już na pierwsze wezwanie Zamawiającego.”. Dalszy fragment, w sposób bezsporny odnosi się do ceny jako całości, nie tylko do poz. 3 i 5 kosztorysu ofertowego: „Obowiązkiem Wykonawcy jest, aby w odpowiedzi na wezwanie wystosowane przez Zamawiającego udzielił on wyjaśnień dotyczących okoliczności, które wpłynęły na wysokość zaoferowanej ceny w taki sposób, aby na ich podstawie możliwe było jednoznaczne ustalenie, że cena oferty (odpowiednio koszt czy istotna część składowa) nie jest ceną rażąco niską. (...)”. W konsekwencji Izba stwierdza, że Wykonawca nie odpowiedział (de facto nie udzielił żadnych wyjaśnień) na tak sformułowane wezwanie (przy czym Izba dla porządku nie może zaprzeczyć stanowisku Odwołującego, że poz. 6 kosztorysu ofertowego, ma istotny kosztowo charakter) bo sensu stricto odniósł się do poz. 3 i 5 i to nie do końca. Należy bowiem zauważyć, że poz. 5 kosztorysu ofertowego zawiera w sobie poz. przedmiarów od 26 do 34, odpowiedź Wykonawcy nie obejmowała w żaden sposób pozycji od 27-30 i 34 przedmiarów. W tym kontekście, Odwołujący trafnie także podnosił na rozprawie okoliczność tego rodzaju, że załączona dla poz. 5 oferta handlowa nr. 32804998 - 001 nie jest skierowana do Wykonawcy, który udzielił wyjaśnień, lecz do innego podmiotu. W konsekwencji, Odwołujący miał prawo do formułowania wątpliwości i uznania, że wykonawca użył oferty dla innego projektu i skierowanej do innego podmiotu. Wobec powyższego, Izba uznała, że w

zakresie poz. 5 kosztorysu ofertowego udzielone przez Wykonawcę wyjaśnienia są niewystarczające. Należy także w tym miejscu stwierdzić, że argumentacja przedstawiona w tym kontekście powyżej mieści się w zakresie zarzutu zawartego w odwołaniu, gdyż w odwołaniu Odwołujący już podnosił, że: „Wykonawca przedstawił ofertę na sam kocioł. Wskazał wypada, że przedmiotem prac jest nie dostawa kotła, a kompleksowa modernizacja kotłowni. Wykonawca nie wykazał jaki realnie koszt poniesie w zakresie zakupu bufora, zasobników, pomp ciepła, prac budowlanych, rurociągów, kominów i innych materiałów zgodnie z tabelą.

Nie wiadomo ponadto jakie konkretnie materiały zostaną zakupione, za jaką kwotę, i jak to w związku z tym konkretnie wpłynie na poziom kosztów w tej konkretnej inwestycji. Zatem oprócz ogólnikowych twierdzeń, wykonawca w żaden sposób nie wykazał, nie udowodnił, iż zaoferowana cena nie jest ceną rażąco niską. (...)”. Nadto, stanowiła ona odpowiedź na odpowiedź na odwołanie Zamawiającego.

Dodatkowo, Zamawiający wzywał również do wyjaśnień w zakresie kosztów pracy pracowników, co było istotne z uwagi na kryterium oceny ofert dot. liczby pracowników /Ilość zatrudnianych przy realizacji niniejszego zadania przez Wykonawcę pracowników z tzw. „grup społecznie marginalizowanych – 10 pkt./ Zamawiający wskazał bowiem: „Ponadto, zgodnie z art. 224 ust. 4 ustawy Pzp, Zamawiający żąda wyjaśnień, w tym złożenia dowodów, dotyczących zaoferowanej ceny, w zakresie:

- zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,

- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie; (...)”.

W tym kontekście, odpowiedź Wykonawcy jest ogólna i niekompletna, gdyż stwierdza, że obaj wspólnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót, przy czym wynika z niej również, że nie będą wykonywać w całości robót: „(...) obaj wspólnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót. (...)”. W takiej sytuacji zasadnie podnosił Odwołujący na rozprawie, że rodzi się pytanie, ile osób będzie realizowało zamówienie oprócz owych wspólników, i jakie koszty będą z tym związane, jaka umowa będzie ich wiązać z wykonawcą. Przy czym, zasadnie podkreśla także, że w wyjaśnieniach jest mowa odnośnie pozycji 3 o kwocie 557 zł netto jako kosztu wykonania usługi oraz zysku. Niewątpliwie trudno uznać, że w tej kwocie jest koszt wynagrodzenia pracowników. W tym kontekście, zasadnie także podnosił Odwołujący, że twierdzenie Zamawiającego, iż koszty pracownicze zostały ujęte w innych pozycjach (jakich) przez wykonawcę są gołosłowne i nie wynikają wprost z wyjaśnień: „Wykonawca w kalkulacji zadania ujął takie elementy jak: obaj wspólnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót. (...)”.

Nadto, Izba nie przeczy, że stanowisko Zamawiającego, że sposób realizacji zamówienia zależy od organizacji prac przyjętej przez danego wykonawcę, jest słuszne, jednakże Zamawiający go nie zna, a twierdzenia z rozprawy, że wykonawca będzie realizował zamówienie co najmniej 3 osobami, w tym mogą być to 2 osoby będące wspólnikami spółki komandytowej jest czystą spekulacją i w żaden sposób nie wynika z udzielonych wyjaśnień. Izba naturalnie zdaje sobie sprawę, że stanowisko przeciwne Odwołującego z rozprawy, że powinno być to co najmniej 6 osób - 2 hydraulików, 2 budowlanców, spawacz lub jeszcze inna dodatkowa osoba, może wynikać z jego sytuacji procesowej, przy czym w żaden sposób nie zmienia to faktu, że w na moment oceny złożonych wyjaśnień przez Wykonawcę, Zamawiający nie wiedział ostatecznie ilu pracowników Wykonawcy będzie realizowało zamówienie i jakie koszty będą z tym związane, choć de facto Zamawiający o te koszty pytał w wezwaniu, a nawet domagał się złożenia dowodów w tym zakresie, które nie otrzymał. Izba podkreśla, że naturalnie przyjęła do wiadomości i uznaje, że obaj wspólnicy fizycznie są zaangażowani i wykonują część robót, czy też że osoba, która będzie pełnić obowiązki kierownika budowy jest wspólnikiem firmy i nie pobiera opłat za prowadzenie inwestycji, co skutkuje tym że wynagrodzeniem wspólników, w tym owego kierownika będzie zysk z kontraktu, nie zmienia to jednak sytuacji, że nie będą oni wykonywać wszystkich czynności w ramach realizacji zamówienia, co zresztą sam Wykonawca przyznaje stwierdzając, że będą oni wykonywać tylko część robót.

Dodatkowo Izba podkreśla, że w wyjaśnieniach jest mowa o sprzęcie specjalistycznym, brak jest informacji co to za sprzęt, czy jest on własnością wykonawcy, czy będzie on dzierżawiony. W tym kontekście, pozostaje jeszcze kwestia koparki, która jak wykazał na rozprawie Odwołujący jest konieczna do realizacji zamówienia i powinna być ujęta w wycenie, gdyż tak stanowi przedmiar poz. 105 d.1.5.1. Powołał się także na rzut kotłowni projekt Nr S01 z 10 grudnia 2024r. /preizolowaną siecią do budynku, pod którą należy wykonać wykopy wykonane koparką, jak również kanalizacją/. Naturalnie, Izba rozumie, że w ocenie Zamawiającego, koszt prac z tym związanych nie przekracza 100 zł według kosztorysu inwestorskiego, jednakże Wykonawca czemu nie można zaprzeczyć ma siedzibę woj. Świętokrzyskim, a realizacja będzie miał miejsce we Wrocławiu, brak jest informacji, jak Wykonawca zamierza rozwiązać zaistniałą sytuację i jakie będą ewentualne koszty z tym związane. Izba podkreśla, że to Wykonawca sam udzielił tak enigmatycznej i niepełnej informacji, jako profesjonalista powinien liczyć się z konsekwencjami swoich działań: „Posiadamy własny specjalistyczny sprzęt i narzędzia ułatwiające i przyspieszające wykonanie robót.”.

Na koniec Izba wskazuje, że naturalnie ciężar dowodu spoczywa również na Zamawiającym w sytuacji, gdy Przystępujący nie przystąpił do postępowania odwoławczego, jednakże zgodnie z orzecznictwem Zamawiający nie może

zastępować Wykonawcę w wykazaniu realności zaoferowanej ceny. Przykładowo w wyroku KIO z 28.03.2024 r., sygn. akt: KIO 827/24.: „Na gruncie przedmiotowej sprawy dodatkowego podkreślenia wymaga, iż Zamawiający nie może zastępować wykonawcy w wykazywaniu, że cena jego oferty jest realna. To wykonawca ma udowodnić realność tej ceny, a nie Zamawiający ma poszukiwać, czy domniemywać informacji w tym zakresie.” Stąd w ocenie Izby, pismo projektanta z 09.07.2025r., który przygotował specyfikację techniczną oraz dokumentację projektową zgodnie, z którym stwierdza, że wykonawca wybrany jest w stanie wykonać przedmiot zamówienia za cenę podaną w ofercie, nie może zastępować wyjaśnień Wykonawcy i niczego nie dowodzi. Można uznać, że co najwyżej, jako przejaw oceny uzyskany wyjaśnień, przy czym jest ono tak ogólne, że nie wiadomo czym autor się kierował, skoro Wykonawca w swoich wyjaśnieniach nawet nie wspominał o ewentualnych rabatach posiadanych w hurtowniach.

Reasumując Izba wskazuje, że dokonana przez Zamawiającego ocena wyjaśnień rażąco niskiej ceny złożonych przez Wykonawcę wybranego nie była prawidłowa, bowiem złożonymi wyjaśnieniami Wykonawca wybrany nie wykazał, że zaoferowana przez niego cena oferty nie jest rażąco niska. Złożone wyjaśnienia ceny oferty nie zasługiwały na pozytywną ocenę, przede wszystkim z uwagi na okoliczność, wskazane powyżej. Z treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny złożonych przez Wykonawcę nie sposób wywieść, iż zaoferowana przez niego cena za realizację zamówienia jest wystarczająca do pokrycia kosztów, osiągnięcia zysku oraz prawidłowego wykonania tego zamówienia zgodnie z wymaganiami wynikającymi z SWZ i obowiązujących przepisów.

Biorąc powyższe pod uwagę, Izba uznała jak na wstępie.

W zakresie zarzutu drugiego, z uwagi na jego wynikowy charakter względem zarzutu pierwszego, wobec potwierdzenia się zarzutu pierwszego, także zarzut drugi podlega uwzględnieniu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Izba uznała jak na wstępie.

Odnosnie zarzutu trzeciego, Izba uznała w/w zarzut za podlegający oddaleniu.

W tym zakresie Izba podzieliła stanowisko Zamawiającego z odpowiedzi na odwołanie oraz rozprawy. Izba zgadza się z тезami Zamawiającego (opartymi o orzeczenie SNz 13.12.2006 r., sygn. akt: II CSK 293/06), że termin „niezwłocznie” nie należy utożsamiać z terminem natychmiastowym, lecz terminem mającym na względzie okoliczności miejsca i czasu. Zaś, biorąc pod uwagę specyfikę pracy Zamawiającego i przedstawione przez niego w odpowiedzi na odwołanie okoliczności, termin udostępnienia Odwołującemu złożonych dokumentów w przedmiotowym postępowaniu przez firmę wybraną jako najkorzystniejszą był adekwatny do istniejących okoliczności i spełniał rolę mieszczącą się w terminie „niezwłocznie”.

Biorąc powyższe pod uwagę, Izba uznała jak na wstępie.

W tym stanie rzeczy, Izba częściowo uwzględniła odwołanie w zakresie wskazanym powyżej na podstawie art. 553 zdanie pierwsze i art. 554 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 3 pkt 1 lit. a) b) Pzp oraz orzekła jak w sentencji.

W niniejszej sprawie Izba – co wynika z sentencji orzeczenia – częściowo oddaliła częściowo uwzględniła odwołanie. Izba stwierdziła, że zasadny okazał się jeden zarzut z de facto dwóch (pierwszy /drugi zarzut Izba uznała za mający charakter wynikowy względem pierwszego i nie wliczała go do rozliczenia, traktując oba zarzuty jako jeden/), zaś za chybiony należało uznać ostatni z zarzutów (technicznie trzeci, ale de facto drugi). Odwołanie okazało się zasadne zatem w stosunku 1/2 i chybione w stosunku 1/2. Kosztami postępowania w części 1/2 obciążono zatem Odwołującego, a w części 1/2 – Zamawiającego. Na koszty postępowania odwoławczego składał się wpis uiszczony przez Odwołującego w wysokości 10.000 zł, koszty wynagrodzenia pełnomocnika Odwołującego w wysokości 3.600 zł, koszty wynagrodzenia pełnomocnika Zamawiającego w wysokości 3.600 zł (uwzględniając, że maksymalnym wydatkami pełnomocnika wynikającymi z przywołanego poniżej rozporządzenia jest kwota 3.600 zł), jak i koszt dojazdu na rozprawę 910,80 zł, co łącznie dawało kwotę 18 110,80 zł.

Zamawiający poniósł dotychczas koszty w wysokości 4.510,80 zł (3.600 zł + 910,80 zł), tymczasem odpowiadał za nie do wysokości 9.055,40 zł ($18\ 110,80\ \text{zł} \div 2 = 9.055,40\ \text{zł} \times 1 = 9.055,40\ \text{zł}$).

Odwołujący zaś, poniósł dotychczas koszty postępowania odwoławczego w wysokości 13.600,00 zł (10.000,00 zł tytułem wpisu + 3.600 zł koszty wynagrodzenia pełnomocnika Odwołującego), tymczasem odpowiadał za nie jedynie do wysokości 9.055,04 zł ($18\ 110,80\ \text{zł} \div 2 = 9.055,40 \times 1 = 9.055,40\ \text{zł}$). Wobec powyższego Izba zasądziła od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kwotę 4.544,60 zł (13.600,00 zł – 9.055,40), stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami poniesionymi dotychczas przez Odwołującego a kosztami postępowania, za jakie odpowiadał w świetle jego wyniku.

Zasądzona od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kwota 4.544,60 zł wyrównuje zatem także koszty, które powinien ponieść Zamawiający ($4.510,80 + 4.544,60 = 9.055,40$).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku na podstawie art. 557 Pzp. a także w oparciu o § 7 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 7 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020r., poz. 2437 ze zmianami). Jednocześnie zgodnie z art. 574 Pzp do kosztów

postępowania odwoławczego wlicza się wpis i uzasadnione koszty stron postępowania odwoławczego.

Przewodniczący:

.....